

سینمای جهان

پیوند سینما و ورزش در سینمای هند

کیکاوس زیاری
گروه فرهنگ و هنر

زمانه که پای ورزش به سینمای هند می‌رسد، تهیه‌کنندگان و فیلمسازان این کشور آسیایی داستان‌های متفاوتی برای تعریف ورزش دارند. این فیلم‌ها حلیف وسیع و متنوعی از داستان‌های را در برمی‌گیرد که از شرح حال ورزشکاران آغاز می‌شود و تا مبارزات مردم هند علیه استعمار انگلیس را در بر می‌گیرد. با وجود این، فیلم‌ها به موضوعات و ویژگی‌های به‌سرم‌کننده است. در سال‌های اخیر توجه ویژه‌ای به محصولات ورزشی از خودش نشان داده و ستارگان مطرح صنعت سینمای هند را اشتیاق در این فیلم‌ها بازی کرده و سعی در به تصویر کشیدن موضوعات ورزشی مورد علاقه مردم کشور و تماشاگران دارند. اگر تماشای غیرهندی سینمای ورزشی هند را بیشتر با کارهایی مثل «گل و کشتی» و «لاگان/ مالیات زمین» آمراخان و شاید به جای هر دو؛ چند «چاند» (آبادی) شاه‌رخان می‌شناسد که شهرتی بین‌المللی ندارند، منتقدان سینمایی روی این نکته تأکید می‌کنند که خروجی سینمای هند در این رابطه بسیار بیش از اینهاست. به گفته منتقدان و اهل فن، این فیلم‌ها شور و ورزش را در دل تماشاگران ایجاد و آنها را به حضور در میدان ورزشی مختلف مشتاق می‌کند. آنها در این رابطه بر سویی و فیلم‌های ورزشی و ارماتل می‌زنند که موهجی غلظیم از علاقه جوانان برای شرکت در کلاس‌های هنرهای رزمی را به همراه دانستن

«دانگل» درباره پدر کشتی‌گیری است که با سختی بسیار تربیت ورزشی دو دختر نوجوانش را به عهده می‌گیرد و در حالی که باور عمومی علیه اقدامات اوست، قهرمانی جهانی را در رشته رشت باون برای کشورش به همراه می‌آورد. فیلمنامه این فیلم براساس ماجرای واقعی نوشته شده و جالب این‌که عامرخان حدود دو دهه قبل از این فیلم، لاگان و نهیبه و بازی کرد که داستانی ورزشی و میهن‌پرستانه علیه استعمار انگلستان دارد. این فیلم هم به‌نوعی بازخوانی روایت‌های تاریخی کشور هند است و درباره تربیت ورزشی دقتان روستایی در هند تا بینم ورزشی کریکت بریتانیاست و فرهنگ هندی درصورت برد در این مسابقات، از پرداخت مالیات زور به انگلیسی‌ها معاف می‌شود. این فیلم فقط ورزش کبالت (ورزش محبوب تمام مردم هند) نیست که در محصولات ورزشی خودش را به رخ می‌کشد. رشته‌های ورزشی دیگر هم در بین فیلمسازان و هنرمندان هندی محبوبیت زیادی دارند. ورزش بوکس در فیلم‌ها «برادران» آکشی کومار که نسخه دوباره‌سازی شده فیلم هالیوودی است و درام شادمان گونه «پیکو کوم» پریانکا چوپرا به تصویر کشیده است. فیلم دوم تلاش‌های مادر یگانه‌دار را تعریف می‌کند که به دنبال کسب مقام اول در رقابت‌های بین‌المللی است. در «سلطان» هم آونشاکاشمارا، بازیگر مطرح یک دهه اخیر هند تلاش دارد مقام اول را در رشته کشتی کسب کند و با مقاومت‌هایی از سوی همسر ورزشکار خود (سلمان خان) روبرو می‌شود. مشابه چنین مشکلاتی را هم کانگنا نات در «پانگرا/ پرورش» دارد. او که به دنبال قهرمانی در مسابقات بین‌المللی ورزشی کابادی است، باید با مشکلات چپه‌داری و همسرداری و پخت و پز کنار آمده و از مواضع بگذرد. فرhan اختر هم در فاصله زمانی کوتاهی دو فیلم ورزشی «طوفان» و «بهان میکاسینگ» را بازی کرد. اولی او را در مقام جوانی مسلمان نشان می‌دهد که بوکس به کمکش می‌آید تا از خیابان‌گردی و بی‌مصرف بودن خودش را هرازد کند و تبدیل به شست‌شوی حرفه‌ای شود که به یاری اهالی محروم به زندگی سی‌ای می‌زند.

و ادامه داد: کتاب و کتابخانه با سینما پیوند ناگسستنی دارد. بنابراین ما می‌توان با شناسایی شرایط و زمینه‌های لازم، پیوند بین این دو بخش را تقویت کرد. رئیس سازمان سینمایی کشور با بیان این که شناسایی و معرفی کتاب‌هایی که قابلیت مرجعیت قیاس را دارند از نیازهای سینمای کشور است مطرح کرد: نهاد کتابخانه‌ها می‌تواند در این زمینه با کمک کارشناسان و خبرگان بازار و اوجد شرایط را به تناسب نیاز جامعه معرفی کند.

هره‌گیری از ابزارهایی چون سینما برای تبیین و ترویج موضوع تابخوانی بسیار مهم است و می‌توان با همکاری‌های متقابل از ظرفیت‌های مغفول مانده در این دو حوزه به نفع هم استفاده جمیم. خراعی با اشاره به وضعیت سینماها در کشور و مقایسه‌ماری آن با دیگر کشورهای منطقه عنوان کرد: از ظرفیت‌های زیرساختی نهاد کتابخانه‌ها چنانچه از استانداردهای لازم برای هره‌مندی سینمایی برخوردار باشند، می‌توان استفاده کرد.

محمد خزاعی، رئیس سازمان سینمایی پیشنهاد داد نهاد کتابخانه‌های عمومی از سینماگران شاخص و موثر به‌عنوان مقبران کتابخوانی استفاده کند.

استفاده از سینماگران به عنوان سفیران کتابخوانی

جگونه است؟

بکن و تماشاچی

حاجز اهمیت است اما بطور که شایسته است در حوزه سینمایی آن اهمیت نمی‌دهند. مردم قهرمان ملی‌شان را دوست دارند و سینما می‌تواند در یک درام قوی، سرنوشت قهرمانانش را به تصویر بکشد. چه بسا نمایش چنین الگوهای تائیدگرای برای جوانان و شکل‌گیری آینده‌شان تاثیر مثبت زیادی دارد. سینما در طول دوران فعالیت خود همواره به ورزش و رقابت‌های ورزشی به عنوان دستمایه‌ای جذاب رجوع کرده است.

اما حاصل این تبادل، معمولاً در سینما چشمگیر به نظر نمی‌رسد. متأسفانه ما بعد از ۴۰ سال هنوز نتوانستیم شخصیت تختی را آن طور که باید به جامعه معرفی کنیم. این همه قهرمان در کشتی، وزنه‌برداری، فوتبال و... داریم، کدام یک را به مردم معرفی کردیم؟ جرات‌ناستیم؟ چون دلم‌های سینمایی در این زمینه به قدر کافی محکم نیستند؟

عزیز ادامه داد: در ورزش و سینما دو دیدگاه مهم و تاثیرگذار اجتماعی هستند که برای مخاطب جذابیت دارند. این دو دیدگاه در کنار تفاوت‌های ساختاری و بنیادین، شباهت‌ها و نزدیکی‌هایی نیز به یکدیگر دارند. مهم‌ترین وجه شباهت ورزش و سینما، تعلیه عنصر درام بر داده‌های یک ساقیه ورزشی یا یک فیلم سینمایی است. با وجود جذابیتی که این دو حوزه در کنار هم دارند زمانی که در کنار هم قرار بگیرند اثر کاملی ارائه می‌دهند. اگر در کل تاریخ سینما ۱۰ فیلم برمخاطب بررسی کنیم همگی ورزشی هستند. فیلم‌هایی مثل «فشار به سوی پیروزی» که با این که بارها از صداوسیما پخش شده اما همچنان برمخاطب است. اخیراً دو برادر دوقلوی ایلامی به نام حسن و حسین صیدخانی فیلمی ساخته‌اند به نام «مستطیل قرمز» با موضوعیت جاساس رژیم عراق در مبارزان زمین فوتبال ایران. این فیلم که براساس واقعیت ساخته شده و مستندگونه است بسیار دردناک است اما به رغم چنین سوزهای و امکانات بسیار اندکی که برای ساخت در اختیار داشت برنده جشنواره فیلم میلان شد که البته جایزه ویژه سال ۲۰۱۹ میلادی خود را به شبکه ورزش سیمای جمهوری اسلامی ایران به دلیل این فیلم اعطا کرد. همچنین برگزیده جشنواره بین‌المللی مقاومت کربلا به دلیل افتخار و لوح زرین از جشنواره ملی فانیوس نیز شد. به بیان دیگر فیلمی که بودجه اندکی برای ساخت داشت آن قدر در مجامع داخلی

ورزش ایران فقط قائم به مردان نیست

علی اکبر تقی، کارگردان و تهیه‌کننده پیشکوست سینما که یکی از معدود فیلم‌های ورزشی به نام «فوتبالیست‌ها» را در کارنامه حرفه‌ای خود دارد، با تأکید بر این که سینما عرصه‌ای است که از تمام امکانات برای جلب توجه انبوه مخاطبان بهره می‌برد، خاطرنشان کرد: ورزش در بعد تظاهری صرفاً یک فعالیت ورزشی است اما درون یک ورزشکار، علاوه بر انجام فعالیت ورزشی باید روحیه و خصایص جوانمردی و نیکوکاری وجود داشته باشد. فیلم «فوتبالیست‌ها» هم حاوی همین پیام است که اگر گذشت وایثار باشد و روحیه جوانمردی را اشاعه دهد، موفق می‌شود. از نظر من یک ورزشکار فقط بازو و مویک نیست و باید مرام و مسلک پهلوانی داشته باشد. اولین چیز یک پهلوان، اخلاق است؛ کمالین که بیشترین چیزی که از تختی می‌گویند مرام و مسلک‌اش است و کمتر از تکنیک‌اش می‌گویند.

او با یادآوری خاطرات فیلمبرداری «فوتبالیست‌ها» می‌افزاید: در فیلم فوتبالیست‌ها خاطرات خوبی برایم رقم خورد. یاد است آقای علی بیرونی وقتی متوجه شدند این فیلم برای چه‌های تیم است، قراردادی با ما امضا نکردند و گفتند

هر کمکی هم که لازم باشد تمام و کمال انجام خواهند داد و واقعا این کار را هم کردند. من مرام و مسلک پهلوانی در عمل را از ایشان دیدم. او در پاسخ به این سؤال که چرا دیگرم فیلم ورزشی مانند فوتبالیست‌ها نساختید، خاطرنشان کرد: مشکلات زیادی برای ساخت فیلم‌های ورزشی دارم. همیشه از روی داشتم یک استودیوی ساخت فیلم‌های ورزشی داشته باشم. فیلم‌های ورزشی تولید سنگینی دارد. اگر بخواهم یک فیلم زنی بسازم با مشکل

هنرمندانه

ویاره

ای تئاتر شهزاد

زاد با اجرای هفت اثر نمایشی، میزبان خواهد بود. این مجموعه با همراهی گروه‌های نمایشی، اجراهای من یک نتان کمدی، کمدی اکتشافات، مبارک نبی در تهران، نیم وجبی و فیلاولفیا را در رماه خود قرار داده و برخی از نمایش ها که شده است. به گزارش جام جم، نمایش سیانی هزرب ساعت ۹ در سالن شماره ۳ کارگردانی بابک توسلی از روز چهارشنبه یسندگی امید طاهری و کارگردانی حامد شهزاد تهران روی صحنه می رود. همچنین بر است که به کارگردانی شایان مستوفی نمایش «نیم وجبی» به کارگردانی علیرضا شوش و «مبارک در ژاپن» به کارگردانی علی ماره یک روی صحنه می رود.

یکی از نخستین تاریخ سینمای ایران ساموئل خاچیکیا فیلم در زمانه ک جهان و المپیک و حبیب... بلور حسین ملاقاسم ایران و دارندۀ این فیلم بودند. داشته است غلام یک فیلم کند که امانعلی حبیبی ب فیلم دیگر هم از داشت ولی فیلم فیلم‌های دوره خو

ماواجه می‌شویم. فدراسیون‌های ورزشی ما خیلی مهجور هستند. آنها پیوپل ندارند که ورزشکاران خود را به خارج از ایران بفرستند. ورزش خیلی خرج دارد. یک جشنواره ورزشی در ایران برایم که فقط در حد جشنواره است. اصلاً دنبال تولید فیلم فخرورزشی نیستند. آرزو دارم فیلمی درباره ورزش بسازم. مسابقات اتومبیلرانی را هم خیلی دوست دارم. در حال حاضر کلی سؤزه در این زمینه دارم. برای ساخت فیلم ورزشی باید که از سینما و در ورزش حرفه‌ای بدانیم.

تفقی، تهیه‌کننده فیلم‌های «همه چیز برای فروش» و «مردی که اسب شد»؛ ادامه داد: سینما به عنوان یک ابزار فرهنگی کمک موثری در آکسینه کردن جامعه نسبت به کژي‌ها و نارسايي‌ها دارد. آنجا که ورزش قهرمان دارد، درام‌های جذابی می‌تواند داشته باشد. لزومی ندارد این قهرمان حتما شهرت جهانی داشته باشد. گنجی‌گیری مثل مردم علی شیرانی در جنگ پایش را از دست داد و قطعاً زندگی چنین فردی درام‌های جذابی به تصویر کشیده شده دارد و در ورزش بانوان که هر چند مستند رایج به آن ساخته شده اما هیچ فیلم بلند داستانی نداریم، این در حالی است که ورزش بانوان بسیار قوی بوده و ورزش ما قائم به مردان نیست. در ضمن کسی که در حوزه ساخت فیلم‌های ورزشی یا می‌گذارد، باید با ورزش عین باشد و لافال مفهوم اصطلاحات آن را بداند. بعضی می‌بینیم که ورزشکارانی اقدام به ساخت آثار یا زندگی‌نامه ورزشکاران می‌کنند که کاملاً از این‌انواع دایره دور هستند. خب، خروجی فیلم ورزشی این کارگران چه ورزشی می‌تواند داشته باشد؟ اگر ساخت فیلم در ژانر ورزشی مسئولان باید سراغ افراد با تجربه بروند. نام زمانی که به رونق سینمای ایران توجه نیکیم، برگزاری جشنواره‌ها هیچ کمکی نمی‌کند.

تفقی تصریح کرد: معمولاً ورزشکاران حرفه‌ای برآمده از خانوادۀ هالی مستوسط با پایین هستند و نمایش زندگی این ورزشکاران در انگو گرفتن جوانان نقش مهمی دارد. نهادهای دولتی باید متولی و حامی ساخت فیلم‌هایی در این ژانر باشند و البته می‌توانیم همان چند فیلم مستند در ژانر ورزشی هم متعلق به بخش خصوصی است. او ادامه داد: مردم ایران بسیار با ورزش عجین هستند اما جالب است که مسئولان سینمایی در تلوویزیونی اصلاً ندفعه ساخت فیلم‌های ورزشی ندارند. ما حتی یک سریال ورزشی نداریم. تأکید می‌کنم سریال فراگیری بیشتر در اقصی نقاط کشور دارد. تفقی تصریح کرد: باید در ساخت فیلمی که هیجان و ورزش در آن باشد تأکید مدیریتی اتخاذ شود و صرفاً به موضوع اجتماعی که تاکنون خوب جواب داده، پرداخته نشود. اگر خدا بخواهد امسال یک فیلم‌نامه ورزشی را به کارگردانی پسر، امیرحسین سقزانی، می‌زنیم. فیلمسازی در این ژانر بدون حمایت سازمان‌های ذی ربط ممکن نیست. ساخت فیلم ورزشی کار بسیار سختی است، چراکه امکانات زیادی لازم است و مجموعه‌ای باید به کار هم قرار بگیرند که هزینه‌های سختی با معمولاً بیشترین بازگش را فیلمبرداری کنند. همیشه بر این باورم که ورزش از ملزومات زندگی هر انسان است. ریز سلامت روان بدون سلامت جسم ممکن نیست. در شروع هفتم تربیت بدنی قرار داریم و واجب است پس از این بافت فراخوانی برای حمایت از فیلم‌نامه‌های ورزشی داشته باشیم. مثلاً «نادرست»

حمایت از ساخت فیلمنامه‌های ورزشی با وزارت ورزش است و ۵۰ درصد دیگر با بخش خصوصی. از همین امروز می‌توان برای آینده برنامه‌ریزی کرد که مثلاً سال آینده در چنین روزهایی از چند فیلم ورزشی رونمایی شود. حضور ژانر ورزشی در سینمای ایران آن طور که باید جای نداشته باشد. به خصوص سینمایی که در بخش گیشه دچار مشکل است و نیاز به ساخت، پخش و ترویج دارد. برنامه‌ریزی درستی برای فیلم ورزشی صورت نگرفته است؛ شاید اگر وزارت ورزش جدی‌تر به هدفمندتر وارد ساخت این‌گونه فیلم‌ها شود، مخاطب بهتر با آنها ارتباط برقرار کند.

قهرمان جهان هنرپیشه سینما

یکی از نخستین و مشهورترین فیلم‌های ورزشی تاریخ سینمای ایران «ببر مازندران» به کارگردانی ساموئل خاچیکیان محصول ۱۳۴۷ است. این فیلم در زمانی که امامعلی حبیبی، قهرمان اسبق جهان و المپیک در اوج شهرت بود ساخته شد و حبیبی... بلور، مربی اسبق تیم ملی کشتی و حسین ملاقاسمی، از قهرمانان کشتی فرنگی ایران و دارنده چند مدال جهان از دیگر بازیگران این فیلم بودند. گفته می‌شود کارگردان قصد داشته است غلامرضا تختی را هم راضی به بازی در یک فیلم کند که در این مسیر ناکام مانده است. امامعلی حبیبی با وجود این‌که بعدها در چهار فیلم دیگر به بازی کرد اما در هنرپیشگی توفیقی نداشت و این فیلم به ماندن در انظار از پرفروش‌ترین فیلم‌های دوره خود بود.

روی صحنه

آغاز دوباره اجراهای تئاتر شهرزاد

تئاتر شهزاد با اجرای هفت اثر نمایشی، میزبان مخاطبان خواهد بود. این مجموعه با همراهی و تعامل با گروه‌های نمایشی، اجراهای من یک زن، دوستان کمدی، کمدی اکتشافات، مبارک در زاین، شی در تهران، نیم و جیبی و فیلافلیا را در برنامه همزمان خود قرار داده و میزبان هرگاه که شرایط اجرا نداشتند، به تاریخ‌های دیگر موکول شده است. به گزارش جام جم، نمایش «من یک زن» به نویسندگی و کارگردانی علی خودسینایی هر شب ساعت ۱۹ در سالن شماره ۳ روی صحنه می‌رود. نمایش «دوستان کمدی» به کارگردانی بابک توسلی از روز چهارشنبه اجرا می‌شود و نمایش «کمدی اکتشافات» به نویسندگی امید طاهری و کارگردانی حامد وکیلی هر شب ساعت ۲۱ و ۲۳ دقیقه در سالن ۲ تئاتر شهزاد روی صحنه می‌رود. همچنین نمایش «شی در تهران» نوشته محمد چرمشیر است که به کارگردانی شایان مستوفی در سالن ۳ تئاتر شهزاد نمایش داده می‌شود. نمایش «نیم و جیبی» به کارگردانی علیرضا دهقانی از امروز در پردیس تئاتر شهزاد اجرا می‌شود و «مبارک در زاین» به کارگردانی علی فتحعلی است که از اول آبان ساعت ۱۹ در سالن مبارک روی صحنه می‌رود.

آندیشه

جوادی و بررسی

«سعادت در نگاه سهروردی»

نخست «سعادت در نگاه شهروردی؛ تأملی در سازگاری آن با مبانی و اصول اخلاق متعارف عقلانی» فردا از ساعت ۱۵ با سخنرانی محسن جوادری در مرکز فرهنگی شهر کتاب برگزار می‌شود. سعادت باوری یکی از ویژگی‌های اصلی تفکر فلسفی اسلامی است. یونانی تحصیل آن در حیات ابن جهانی بحث جای خود اهمیت دارد. اما موضوع این گفتار، است که در آثار شهروردی دیده می‌شود و رهایی از غل و زنجیرهای حیات مادی است. فرض‌ها و اصول اخلاق متعارف سازگار است. در تعارض با اندیشه اخلاقی عقلانی متعارف فعلی و مهم در سپهر معرفتی و فلسفه ایرانی - تفصیل سخن گفته است. این نشست توسط

قَاب

